

Den Helder, 4 maart 2021

In de commissie Stadsontwikkeling en -beheer (SOB) van 3 maart 2021 stond de eerste verkenning Transitievisie Warmte op de agenda.

Op 9 juni 2020 heeft het college het plan van aanpak Transitievisie Warmte vastgesteld. Op 30 juni heeft de Raad de motie "waterstof" aangenomen, omdat wij denken dat waterstof een waardevolle aanvulling kan zijn binnen deze gehele energietransitie.

Omdat wij als Stadspartij ons al langere tijd zorgen maakt over de uiteindelijke consequenties van deze hele transitie, hebben wij vooraf aan de commissie onze eerste vragen ingediend m.b.t. het te volgen proces. De vragen zijn keurig vooraf aan de commissievergadering beantwoord door de organisatie.

Vanuit de beantwoording van onze vragen vooraf aan en tijdens de behandeling van het agendapunt kwamen wij er achter dat de wethouder onze zorgen deelt. De bedragen welke nu geschetst worden waarmee een woningbezitter zal worden opgescheept staan absoluut niet in verhouding tot de waarde van de woning. Als dit bewaarheid wordt zal er geen enkel draagvlak ontstaan om hierin mee te doen, gewoonweg omdat het niet is op te brengen.

In het Nationale energiedebat van afgelopen week kwam heel duidelijk naar voren dat politiek Den Haag het nog lang niet met elkaar eens is, over de manier waarop wij onze klimaatdoelstellingen kunnen gaan halen. Als de rekening van de energietransitie bij onze bewoners wordt gedeponereerd, zal dit leiden tot veel financieel leed. Wij constateren dat de subsidiepotjes voor wind- en zonne-energie in sneltreinvaart worden opgesoupeerd door de grote aanbieders op de markt en dat de netbeheerder achter blijft in de uitbreiding en aanpassing van hun netwerken, met alle gevolgen van dien voor de consument.

De energieopgave is enorm te noemen. Het kan nooit de bedoeling zijn dat grootverbruikers op dit moment 200% minder betalen dan een gewoon huishouden en dat deze huishoudens dan straks in de schulden komen te zitten omdat er te veel haast is gemaakt en de mogelijke oplossingen ondoordacht en onverantwoord blijken te zijn geweest. Wij zijn dan ook blij in enige terughoudendheid in deze. Laat andere maar de fouten maken waarvan wij kunnen leren. De eerste schrijnende gevallen hierin zijn al bekend.

De energieleningen zijn aardig bedacht, maar als je door een stapeling van je schulden geen geld voor je eten overhoudt, gaat het fout.

De Stadspartij maakt zich grote zorgen over het ontbreken van de benodigde expertise op dit gebied binnen onze gemeentelijke organisatie. Wij hebben dan ook bij de wethouder aangegeven dat wij het zo snel als mogelijk van hem willen weten wanneer hij zijn vacatures in deze niet lijkt op te kunnen vullen en wanneer hij denkt benodigde expertise te moeten inhuren om deze klus te klaren.

De Stadspartij is van mening dat onze bewoners goed op de hoogte moeten worden gehouden van alle ontwikkelingen op dit gebied.

Op dit moment is naast het ontbreken van de benodigde expertise, informatie en participatie het allerbelangrijkst. Neem de bewoners aan de hand mee gedurende het gehele proces, vooral omdat de impact enorm kan wezen.

Participatietrajecten moeten wat ons betreft dan ook breder opgezet worden dan nu het geval is. Corona noopt ons tot enige aanpassingen bij het in gesprek gaan met onze inwoners, maar daar waar het digitaal kan kunnen we ook veel meer mensen bereiken.

Ook de benodigde expertise welke aanwezig is bij deze bijeenkomsten moet wat ons betreft worden opgewaardeerd.

Mensen die dit presenteren moeten wel over enige kennis in deze beschikken omdat zij in staat moeten zijn om antwoorden te geven op gestelde vragen.

De mogelijkheid tot het houden van een Webinar zal door de wethouder worden onderzocht.

Wij zijn blij dat de wethouder onze zorgen deelt en wij houden u zo veel als mogelijk op de hoogte.

Harrie van Dongen, fractievoorzitter

Vooraf gestelde vragen en antwoorden;

De Stadspartij is blij dat voor het starten van een pilot waterstof een tweetal platforms gevonden zijn waarmee kan worden samengewerkt. Daar waar de energietransitie een Europees probleem is vinden wij het vreemd dat wij daar zelf voor moeten investeren. Bent u het met ons eens dat wij zoekende naar goeie en betaalbare oplossingen welke uiteindelijk het hele land ten goede kan komen, niet het kind van de rekening zouden moeten worden qua ontwikkelingskosten?

- *Uitgangspunt voor de gemeente Den Helder zijn oplossingen die haalbaar en betaalbaar zijn. Daarnaast is het belangrijk dat het ook toekomstbestendige oplossingen zijn. De Energietransitie staat nog in de kinderschoenen. Er zijn beproefde technieken en ook een tal van nog te onderzoeken technieken. Toepassing van waterstof voor de gebouwde omgeving wordt nu in een aantal plaatsen in Nederland beproefd. Den Helder zet in op ook een pilot met waterstof. Voor iedereen is de term “goede” oplossing een oplossing waarvan op dit moment kan worden aangegeven dat de oplossing voldoende beproefd is.*

Wij begrijpen het dat u aan geeft dat de “ transitievisie warmte “ via een breed participatietraject moet worden opgesteld, maar dat fysieke bijeenkomsten niet kunnen worden georganiseerd i.v.m. de maatregelen rond Covid19. Wij vinden het wel vreemd dat u zich vooralsnog wilt beperken tot de discussie met het bestaande bewonerspanel. Wij begrijpen deze tegenstelling niet goed en vragen ons dan ook echt af of dit, gezien de impact die dit voor bewoners kan hebben voldoende is.

- *Het bewonerspanel wordt in eerste instantie ingezet om een eerste peiling. Daarmee hebben we zeker geen goede afspiegeling van de gehele bevolking van Den Helder. De opbrengst van de eerste peiling wordt dan ook niet gezien als een volledig beeld.*

Hoe gaat u er voor zorgen dat onze bewoners de informatieachterstand in deze straks in gaat halen?

- *Binnenkort start Citizenlab. Dat is een digitaal platform waar een landingspagina voor de warmtetransitie wordt geplaatst. Met de wijkmanagers maken we afspraken over het benaderen van inwoners in de wijken.(er is afstemming met de wijkmanagers) Participatie vraagt om maatwerk.*

Hoe gaat u er voor zorgen, dat u een zo groot mogelijk draagvlak creëert onder de bewoners van Den Helder voor deze transitie?

- *Zoals bovengenoemd zoeken we afstemming om zo dicht mogelijk bij onze inwoners te komen. De wijkmanagers zijn een van de mogelijkheden. Er is met een afvaardiging van de wijk de Schooten en Huisduinen een introductie geweest. Daar hebben we gebrainstormd over de aanpak van de omgevingsvisies. Deze aanpak lijkt een juiste om een zo breed mogelijke afspiegeling van de betrokken inwoners te kunnen bereiken.*

Bent u het met ons eens dat de impact van deze transitie te groot is om alleen aan de bewonerscommissie voor te leggen?

- *Helemaal eens. Veel te eng. In tijd van Corona zoek je naar mogelijkheden om toch iets te kunnen peilen. Citizenlab laat nog even op zich wachten. Daarom deze kleine tussenvorm.*

U geeft is de mogelijke vervolgstappen een Kern- en projectteam op te zetten. Wie zit hier in en hoe breed wilt u dit trekken?

- *Kern team zijn leden die ook beslissingsbevoegdheid hebben. Denk hierbij aan wethouder, afvaardiging Hoogheemraadschap Noorderkwartier HHNK, afvaardiging Liander, afvaardiging Marine/Defensie. Het projectteam kan bestaan uit afvaardiging gemeente, HVC, Defensie/Marine, HHNK, Woningbouwcorporatie, energie corporatie, bewonersinitiatief. Beide teams zijn nog niet gevormd.*

U geeft aan een “bronanlyse” te laten plaatsvinden. Kunt u dit toelichten?

- *Een bronanalyse geeft een beeld van techniek versus beoogde kosten. Nu wordt gesproken over bronnen die te “duur” zijn. De kosten worden nu niet afgezet tegen kosten van andere bronnen. Om een goede afweging te kunnen maken is het belangrijk dat het brede spectrum in beeld is. Daar om een technisch en economisch rapport dat een goede basis voor een juiste belangenafweging biedt.*

In de brief van minister Ollongren wordt aangegeven dat woonlastenneutraal het uitgangspunt zou moeten zijn. De maandlasten van de lening die je aangaat voor het verduurzamen van je woning niet hoger mag zijn dan het maandvoordeel wat je boekt op je energierekening. Mooie woorden, maar wij denken dat dit lang niet altijd haalbaar zal zijn en wij hopen dat u lering heeft getrokken uit de bewonersproblematiek in relatie tot het dakrenovatieproject in de Schooten. Mensen willen wel, maar kunnen dit gewoon niet opbrengen. Een energielening klinkt aardig, maar je moet de uiteindelijke lasten wel op kunnen brengen. Verder is het zo dat er nu wordt gesteld dat woningen van voor 1980 sowieso niet dusdanig geïsoleerd kunnen worden zodat ze van het gas af kunnen en door een andere energiebron verwarmd kunnen worden.

Bent u het met ons eens dat de kosten voor een groot deel van de naoorlogse woningen veel hoger zullen zijn dan bij nieuwbouwwoningen?

- *Ja dat zijn we met u eens en ja dat is ook de realiteit. De opgave is niet eenvoudig en we moeten het met elkaar doen.*

Bent u op de hoogte van het feit dat er veel mensen zijn die een huis gekocht hebben omdat zij de hoge huren niet kunnen opbrengen?

- *Ook dat is bekend. Hiermee snijdt u ook een ander discussie aan. Dit is een discussie over woningaanbod.*

Begrijpt u dan ook dat het voor veel mensen onmogelijk is om bij te lenen omdat zij aan hun maximale leenbedrag zitten?

- *De gemeente heeft hierop geanticipeerd door de duurzame lening aan te kunnen bieden. Dit biedt aan een groot aantal inwoners nog wel een mogelijkheid. Over de minst draagkrachtige inwoners in Den Helder moet zeker nagedacht worden hoe we daar mee om kunnen gaan. Binnen de kennisvraag die we binnen het project Positive Energy Districts hebben neergelegd is dit onderwerp ook meegenomen. Hoe gaan we om met minder draagkrachtige woningbezitters, die blij zijn dat ze de maand goed doorkomen. Er is dus wel degelijk aandacht voor deze groep mensen.*

De minister geeft aan dat de transitie nu nog niet woonlasten neutraal kan zijn door de lage gasprij. Bent u het met ons eens dat dit een drogreden is, omdat de kosten voor de huizenbezitters gewoon onevenredig hoog zijn, zoals wij vanuit de bewoners in de Schooten hebben kunnen horen? In de Schooten zou een pilot "van het gas los" worden gehouden, maar toen de huiseigenaren de bedragen te horen kregen wat ze dat zou kunnen gaan kosten schrokken zij zich rot.

- *Het is ons niet bekend wat de mensen in de Schooten vertellen. Het is niet duidelijk wat u met deze vraag bedoeld en wat u wilt horen.*

Bij de oplossingsrichting voor woningeigenaren wordt nu gedacht aan subsidies en leningen, terwijl die financiële ruimte er voor veel bewoners helemaal niet in zit. Wij willen in ieder geval aan u meegeven dat wij inschatten dat heel veel mensen in de financiële problemen zullen komen als hierin geen financieel plan vanuit het Haagse zal komen. Heel veel mensen zullen deze lastenverzwaring niet kunnen opbrengen.

Bent u het met ons een dat hiervoor eigenlijk een nationaal energie transitiefonds zou moeten worden opgericht of een soort van energiebelasting zou moeten worden ingevoerd, waardoor de macht van het getal Nederland door deze transitie heen zou kunnen helpen?

- *Landelijk moet zeker nagedacht worden over de problemen die de energie- en warmtetransitie nu laten zien. Het programma aardgasvrije wijken van het RVO doet regelmatig peilingen. Daarnaast buigt de VNG zich ook over de problemen. Er is beweging maar nog niet voldoende. Wij verwachten dat na het einde van dit jaar wanneer gemeenten allemaal een Transitievisie Warmte moeten hebben vastgesteld de overheid wordt geconfronteerd met grote vragen. Den Helder heeft daarom een afwachtende houding aangenomen. Wij overdenken de stappen goed. Daar waar we kunnen bijdragen aan het verduurzamen van woningen en ander vastgoed stimuleren en faciliteren we.*

Kunt u ons vertellen of de uiteindelijke uitkomst vanuit Den Helder referendabel is?

- *Het is nu nog te vroeg om daar een uitspraak over te doen. Er ligt nu nog tekort om een referendum te houden.*

Namens de Stadspartij Den Helder
Nadine Gatowinas, Harrie van Dongen